

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.29.2025

z dnia 6 marca 2025 r.

Rada Miejska w Żarach

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.609 j.t. ze zm. - dalej "u.s.g.")

stwierdzam nieważność

uchwały Nr X/9/25 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 6 lutego 2025r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Żary.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 lutego 2025r. Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Żary.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 lutego 2025r.

Po dokonaniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdził, że podjęta uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U.2024.572 j.t. - dalej "k.p.a.").

Zgodnie z art. 227 k.p.a. przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Należy dodać, że skarga dotycząca zadań lub działalności organów uruchamia jednoinstancyjne, samodzielne postępowanie administracyjne o charakterze uproszczonym, kończące się czynnością faktyczną – zawiadomieniem o sposobie załatwienia skargi (por. postanowienie WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 8 lipca 2009 r., II SA/Go 423/09). Skarga na działalność wójta gminy, wniesiona w ramach regulacji Działu VIII k.p.a. wymusza, aby przy jej rozpoznaniu rada gminy stosowała obowiązujące w tym względzie przepisy k.p.a. Załatwienie zaś takiej skargi następuje na podstawie art. 238 § 1 k.p.a., przez zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi, które stanowi prawną formę działania organu administracji. Jeżeli natomiast organem właściwym do rozpoznania skargi jest organ stanowiący gminy, wówczas zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi przybiera formę uchwały.

Uproszczony charakter postępowania skargowego koncentruje się na sposobie prowadzenia postępowania poprzedzającego przekazanie skarżącemu informacji o tym, czy jego skarga została uznana za zasadną czy też bezzasadną. Prostota procedowania w tej sprawie nie oznacza wszakże dowolności i nieograniczonej swobody. Na radzie gminy ciąży szereg obowiązków związanych z prawidłowym rozpatrywaniem skarg, w tym powołania komisji skarg, wniosków i petycji w trybie oraz na zasadach określonych w art. 18b ust. 1 u.s.g., niezwłocznego załatwiania skarg - nie później niż w ciągu miesiąca (art. 237 § 1 k.p.a.), informowania skarżącego o niezakończonym sprawie w terminie z podaniem m.in. przyczyny zwłoki (art. 36 w zw. z art. 237 § 4 k.p.a.). Ustawodawca ściśle określone wymogi stawia także w odniesieniu do zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi, wskazując w art. 238 § 1 k.p.a., że zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.

Prawodawca w art. 238 § 1 k.p.a. formułuje odrębne wymogi w odniesieniu do dwóch różnych sytuacji, to znaczy, gdy skarga jest uznana za zasadną - wówczas zawiadomienie o sposobie jej rozpatrzenia zawiera elementy wskazane w zdaniu pierwszym art. 238 § 1 k.p.a., natomiast, jeśli organ rozpatrujący skargę stwierdza, że zarzuty skarżącego są nieuzasadnione, to jest dodatkowo zobligowany do wyjaśnienia skarżącemu motywów swojego rozstrzygnięcia zarówno w aspekcie faktycznym, jak i prawnym. Kwestionowana uchwała zawiera elementy wymienione w zdaniu pierwszym ww. przepisu, brak jest natomiast uzasadnienia prawnego podjętego rozstrzygnięcia, a uzasadnienie faktyczne jest lakoniczne.

W przedmiotowej sprawie, w ocenie organu nadzoru, uzasadnienie do odmownego załatwienia skargi przez Radę jest zbyt ogólne. W uzasadnieniu nie wyjaśniono, z przytoczeniem odpowiednich przepisów, dlaczego skarga jest nieuzasadniona. Należy stwierdzić, że w uchwale brak jest wyczerpującego uzasadnienia stanowiska przyjętego przez Radę Miejską. Organ nie przedstawił w szczególności okoliczności, jakimi kierował się przy rozpoznawaniu skargi, ani motywów, które legły u podstaw jego stanowiska. Nie omówił też zastosowanych w sprawie przepisów prawa. Zabrakło w nim również ustosunkowania się Rady do zarzutów skargi, wyjaśnienia podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa oraz wskazania toku myślowego prowadzącego do uznania, że skarga na działalność Burmistrza Miasta Żary jest niezasadna. Argumenty rozstrzygnięcia Rada przedstawiła hasłowo i zbyt lakonicznie.

Podkreślić należy, że uzasadnienie odgrywa doniosłą rolę, ponieważ warunkuje kontrolę organów nadzoru oraz kontrolę sprawowaną przez sądownictwo administracyjne. Wynika zatem z tego, że powinno ono wyczerpująco omawiać zarówno stan faktyczny sprawy, przepisy prawne będące podstawą rozstrzygnięcia, jak i argumentację zajętego przez organ stanowiska. Brak prawidłowo sporządzonego uzasadnienia, to istotne naruszenie prawa procesowego, tj. art. 238 § 1 k.p.a., które jest wystarczającą przesłanką do stwierdzenia nieważności uchwały, co wielokrotnie podkreślano w dotychczasowym orzecznictwie sądów administracyjnych (por. m.in. wyroki WSA w Gorzowie Wielkopolskim w sprawach: II SA/Go 824/10, II SA/Go 544/19, II SA/Go 460/24).

Wobec powyższego, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli